

Promjene u hrvatskom sestrinstvu na putu prema Europskoj uniji

Branka Rimac, FRCN

Potpredsjednica EFN-a

Podgorica 21.-22. lipnja 2012.

Direktiva

Usklađivanje s Direktivom 2005/36/EZ

- ulazak u profesiju
- trajanje obrazovanja
- nastavni plan i programi obrazovanja
- odnos teorije i prakse
- upoznavanje s potrebama promjena obrazovanja na Europskoj razini
- - harmonizacija sa sestrinstvom EU/članicama EFN

EFN je **neovisan glas sestrinske profesije**

lobira na EU razini povezivanje legislative s efektima dnevnog rada šest miliona sestara Europe.

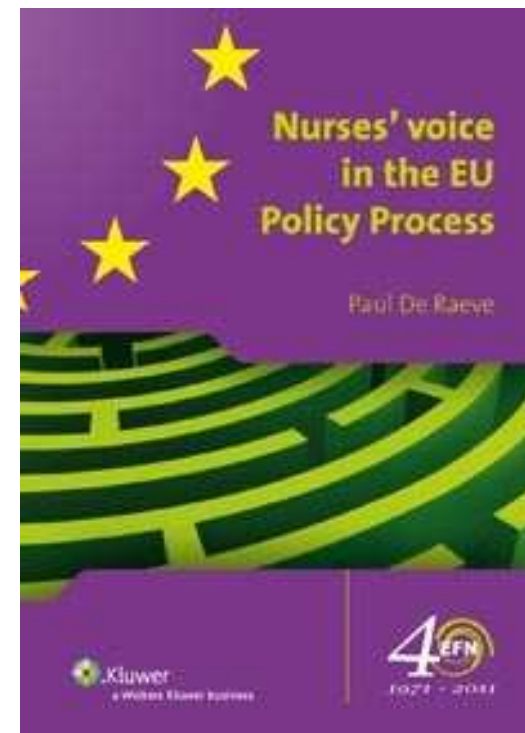
EFN

European Federation
of Nurses Associations

Ciljevi za EU regiju - kvalitetne
sestrinske usluge

Svaka država članica mora imati:

- dobru edukaciju
- optimalne radne uvjete
- djelotvorno i učinkovito vodstvo
- i praksu utemeljenu na dokazima

EFN – Izvršni odbor, Odbor za profesiju

EU: Jedinstveno europsko tržište za “slobodno kretanje” ljudi, dobara, usluga i kapitala

Cilj stvaranja EU: “učiniti EU najkompetetivnijom ekonomskom silom i društvom baziranom na znanju “

Socijalna dimenzija očuvana i važna u procesima donošenja odluka u EU

Osnovni principi djelovanja: univerzalnost, solidarnost, jednakost, financijska stabilnost i održivost

Snažno vodstvo EFN-e u donošenju odluka i suočavanju s budućim izazovima

Što se želi postići?

Mobilnost u ovom sektoru je složenija od drugih uslužnih sektora!

Ciljevi uređivanja materije na razini EU:

- a) osiguranje mobilnosti pacijenata i pružatelja usluga;
- b) suprotstavljanje zatvaranju nacionalnih zdravstvenih sustava;
- c) pružanje najkvalitetnije usluge po najnižim cijenama;
- d) osiguranje adekvatne edukacije pružatelja zdravstvenih usluga

		Number of years before the admission to nursing studies	High school certificate/	Exam or selection to enter nursing studies	Minimal age of students at the beginning of nursing studies	Average age of students at the beginning of nursing studies	Duration (years) of nursing studies	Duration of nursing studies in <u>hours</u>	Please specify total number of ECTS if appropriate	percentage of students in basic nursing studies	Can adults accede to nursing studies?	Are there special conditions for adults?	Does your country offer MsC studies in nursing	Does your country offer PhD studies in nursing	Are students paid or indemnified during nursing studies	Percentage of theory during nursing studies	Percentage of practice during nursing studies
	Country	years	yes = 1 no=0	yes = 1 no=0	years	years	years	hours	credits	percentage	yes = 1 no=0	yes = 1 no=0	yes = 1 no=0	yes = 1 no=0	yes = 1 no=0		
1	Austria	10	0	1	16	17	3	4600	0	100%	1	0	0	0	0	50%	50%
2	Belgium (A1)	12	1	0	18	20	3	4600	180	60%	1	1	1	1	0	50%	50%
3	Bulgaria																
4	Cyprus	12	1	1	18	19	3,25	5208		100%	1						
5	Denmark	12	1	0	19,5	22,5	3,5		210	100%	0						
6	Estonia	12	1	1	18	18,5	3,5	4200	210	100%	1	0	1	0	0	50%	50%
7	Finland	12	1	1	18	22,6	3,5	5670	210	100%	1	1	1	1	0	57%	43%
8	France	12	1	1	17	22,5	3,25	4760	0	100%	1	1	0	0	1		
9	Germany	10	0	1	16		3	4600	0	100%	1	0	1	1	1	45%	55%
10	Greece	12	1	1	18	22	4	4520	240 =30 par semest re	50%	1		1	1		50%	50%
11	Hungary																
12	Ireland	12	0	1	18	18	4	4600		100%	1						

		Number of years before the admission to nursing studies	High school certificate/	Exam or selection to enter nursing studies	Minimal age of students at the beginning of nursing studies	Average age of students at the beginning of nursing studies	Duration (years) of nursing studies	Duration of nursing studies in <u>hours</u>	Please specify total number of ECTS if appropriate	percentage of students in basic nursing studies	Can adults accede to nursing studies?	Are there special conditions for adults?	Does your country offer MsC studies in nursing	Does your country offer PhD studies in nursing	Are students paid or indemnified during nursing studies	Percentage of theory during nursing studies	Percentage of practice during nursing studies
	Instructions Country	years	yes = 1 no=0	yes = 1 no=0	years	years	years	hours	credits	percentage	yes = 1 no=0	yes = 1 no=0	yes = 1 no=0	yes = 1 no=0	yes = 1 no=0		
13	Italy	13	1	1	19	27	3	4600	180		1	1	1	1			
14	Latvia	12	1	1	18	25	3	4600	0	100%	1	0	1	0	0	50%	50%
15	Lithuania	12	1	0	18	20	3.5			100%	1	1	1	1	0	50%	50%
16	Luxembourg	11	0	0	17	18	3	3364	0	100%	0	0	0	0	0	50%	50%
17	Malta	10	0	0	17	20	4	4600			1						
18	Netherlands	12	1	0	16,5	17	4	6700	/	variable	1	0	1	1	1	variable	variable
19	Poland	12	1	1	18	20	3	4605	184	100%	1	1	1	1	1	50%	50%
20	Portugal	12	1	1	17	19	4	4600	240	100%	1	1	1	1	0	42%	58%
21	Rép Czech																
22	Romania	12	1	1	18	18	3.5	6000	240	85%	0	0	0	0	0	55%	45%
23	Slovakia	12	1	1	18	18	3	4600		100%	1	1	1	1	0	50%	50%

		Number of years before the admission to nursing studies	High school certificate/	Exam or selection to enter nursing studies	Minimal age of students at the beginning of nursing studies	Average age of students at the beginning of nursing studies	Duration (years) of nursing studies	Duration of nursing studies in hours	Please specify total number of ECTS if appropriate	percentage of students in basic nursing studies	Can adults accede to nursing studies?	Are there special conditions for adults?	Does your country offer MsC studies in nursing	Does your country offer PhD studies in nursing	Are students paid or indemnified during nursing studies	Percentage of theory during nursing studies	Percentage of practice during nursing studies
	Country	years	yes = 1 no=0	yes = 1 no=0	years	years	years	hours	credits	percentage	yes = 1 no=0	yes = 1 no=0	yes = 1 no=0	yes = 1 no=0	yes = 1 no=0		
24	Slovénia	12	1	1	18	18	3	4600	0	100%	1	1	1	1	0	60%	40%
25	Spain	12	1	1	18		3	4600	95	100%	1	1	1	1	0	50%	50%
26	Sweden	12	1	1	18	25	3	4600	180	95%	1	0	1	1	0	50%	50%
27	U.K.	13	1	1	17,5	27	3	4600	/	100%	1	1	1	1	1		
28	Croatia																
29	Iceland	14	1	1	20	21	4	5400	120	100%	1	0	1		0		
30	Norway	13	1	0	18	25	3		180	100%	1	1	1	1			
31	Swiss	12	1	1	18	20	3	5400	180	100%	1	0	1	1	diff.cant ons	50% diff.can t	50%diff cant

Kriteriji DIR 36

DIR 36 – završetak općeg obrazovanja od 10 godina

DIR 36 - 4600 sati ili/i 3 godine

DIR 36 – ne manje 33% teorije i 50% kliničke izobrazbe puno radno vrijeme

DIR 36 – navedeni popis tema u Dodatku

Kriteriji Bologne

Ishodi učenja

Autonomija

Priznavanje
prethodnog učenja
CPD

3 kruga strukture

Tuning

Novi problemi - nova rješenja

Tuning – podloga za razvoj uporišnih točaka za pojedinu područnu akademsku disciplinu izražene kroz ishode učenja u pojedinim područjima i razinama

Kompetencije- služe kao deskriptori usporedivosti razine učenja (opće i područne), koje osoba koja uči treba postići

Sestrinstvo- prioritetno područje u EU

Uključena područja:

1. Područje obrazovnih znanosti
2. Business
3. Geologija
4. Povijest
5. Matematika
6. Kemija
7. Fizika
8. Europskih studija
9. **Sestrinstvo**

Sestrinstvo-prioritetno područje u EU

Prvi obrazovni ciklus-

- prvostupnice/ci u području sestrinstva (usklađivanje na EU razini)

Drugi obrazovni ciklus

- magistri/ce u području sestrinstva (izrada i usklađivanje)

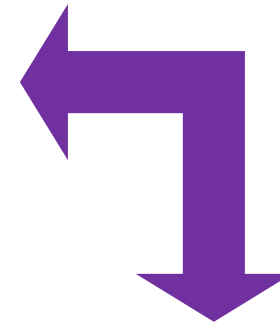
Treći obrazovni ciklus-

- doktori/ce znanosti u području sestrinstva (izrada)

Sestrinstvo-prioritetno područje u EU

Sva 3 ciklusa obuhvaćaju:

- ✓ Intelektualne kompetencije
- ✓ Profesionalne i akademske kompetencija
- ✓ Praktične kompetencije

**Garancija za razvoj sestrinstva koje će znati odgovoriti
suvremenim problemima sukladno svome
određenju kao discipline**

Sestrinstvo-prioritetno područje u EU

Preuvjeti razvoja sestrinstva u RH (novi kompetencijski okvir)

1. Postojanje obrazovne vertikalne prohodnosti
2. Utvrđivanje stanja i potreba (sektorska analiza)
3. Veća angažiranost pojedinaca, obrazovnih institucija, profesionalnih organizacija, poslodavaca, državnih institucija....
4. Izrada i prihvaćanje strategije razvoja sestrinstva u RH kao dijela strategije razvoja zdravstva

Sestrinstvo 21. stoljeća

- Ciljevi za EU regiju - kvalitetne sestrinske usluge
- Svaka država članica mora imati dobru edukaciju, optimalne radne uvjete, djelotvorno i učinkovito vodstvo i praksu utemeljenu na dokazima

TAIEX radionice u RH

Cilj - isporučiti rezultate koji bi bili od pomoći Republici Hrvatskoj u njenim naporima i procesu pristupanja Europskoj uniji

- **Kreirati i oformiti** nastavni plan i program za medicinske sestre/tehničare u skladu sa zahtjevima direktive 2005/36 EU
- Prenijeti **know – how** i relevantne informacije zemljama u regiji
- Objasniti medicinskim sestrama/tehničarima edukatorima i predavačima u srednjim školama za medicinske sestre u RH koja je svrha i na što se odnose tečajevi za premošćivanje razlika u programima (bridging courses) u procesu prijelaza srednjih škola za medicinske sestre na nivo institucija višeg obrazovanja

*TAIEX (Technical assistance in the EU accession process)

- **Radionica 1, 2007.g.:** Međunarodno priznavanje kvalifikacija medicinskih sestara i primalja
- **Radionica 2, 2008.g.:** Nacrt strategije za razvoj medicinskih sestara i zdravstvene njege u Hrvatskoj u okviru EU standarda
- **Radionica 3, 2009.g.:** Edukacija, programi za povezivanje s EU (Direktiva 2005/36/EZ)

Zaključci:

Stručnjaci sugeriraju razmatranje donesenih preporuka, koje su sastavljene od sudionika, te da se pristupi ozbiljno iz sljedećih razloga:

- 1. njihovo jednoglasno prihvaćanje**
- 2. važnost većine preporuka u svjetlu pristupanja punopravnom članstvu EU**
- 3. njihov potencijalno djelovanje na sigurnost pacijenata**
- 4. potencijalno djelovanje na učinkovitost i korisnost za zdravstveni sustav RH.**

Što se želi postići?

Mobilnost u ovom sektoru je složenija od drugih uslužnih sektora!

Ciljevi uređivanja materije na razini EU:

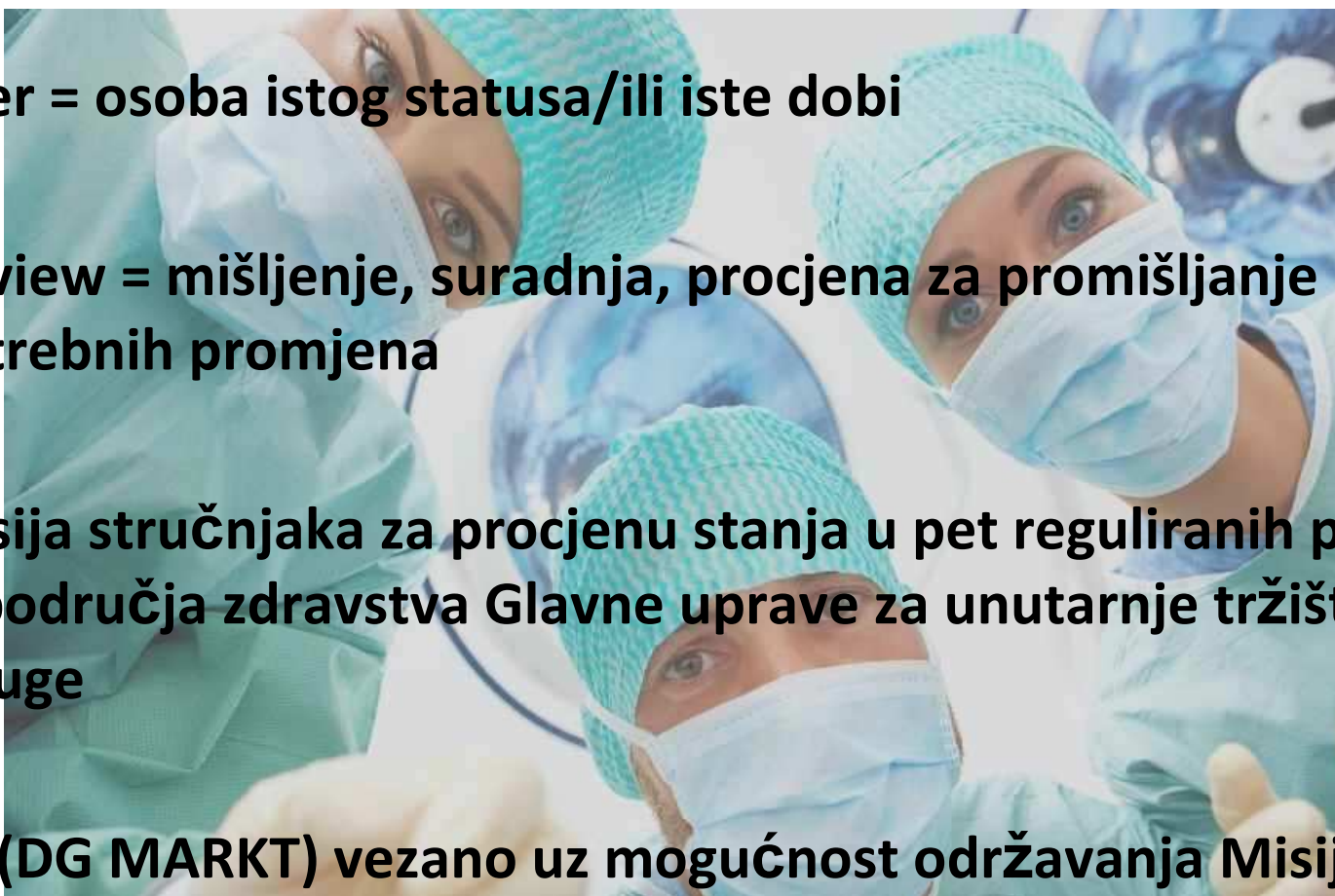
- a) osiguranje mobilnosti pacijenata i pružatelja usluga;
- b) suprotstavljanje zatvaranju nacionalnih zdravstvenih sustava;
- c) pružanje najkvalitetnije usluge po najpristupačnijoj cijeni
- d) osiguranje adekvatne edukacije pružatelja zdravstvenih usluga

Peer review?

- **Peer = osoba istog statusa/ili iste dobi**
- **Review = mišljenje, suradnja, procjena za promišljanje potrebnih promjena**
- **Misija stručnjaka za procjenu stanja u pet reguliranih profesija iz područja zdravstva Glavne uprave za unutarnje tržište i usluge**
- **EK (DG MARKT) vezano uz mogućnost održavanja Misije Stručnjaka za procjenu stanja u pet reguliranih profesija iz područja zdravstva**

Zaključak:

Izvršen peer assessment 7.-10. 07.2009. g.

Opći zaključci:

- obrazovanje nije u skladu Direktivom
- potrebne promjene u nastavnom programu
- povećati broj sati teorije
- uključivanje pripravničkog staža u elemente obrazovanja
- povećati ukupni broj sati

Poboljšati kvalifikacije sestara koje predaju u izobrazbi
nižeg stupnja

Uvesti programe za dobivanje sveučilišnih akademskih zvanja

Slijed događanja u obrazovanju

- Izrada novog programa obrazovanja sestara u RH
- Sestre izuzete iz zakona o strukovnom obrazovanju
- Regulacija posebnim odredbama
- Izrada novog curriculumuma za obrazovanje sestara na srednjoškolskoj razini

Obrazovanje sestara od 2010/11.g

- Škola za medicinske sestre upis (dob14-15.g.)
- Osnovno obrazovanje s osam na “deset” godina (dvije se provode u medicinskoj školi)
- Nakon “deset “godina ostaje se u Školi za medicinske sestre i nastavlja se obrazovanje za medicinsku sestru
- Prve dvije godine uče opće obrazovne predmete
- Tri godine samo struku (4600 / tri godine, za srednjoškolce normativ 1100 sati/god.)
- MZOŠ stavlja sestre pod zanimanje

Studiji sestrinstva u RH

Otvoreni studiji sestrinstva u RH:

- Zdravstveno veleučilište u Zagrebu,
- Stručni studiji pri Medicinskom fakultetu; Rijeka, Split, Osijek
- Studij sestrinstva u: Dubrovniku, Bjelovaru, Zadru, Varaždinu, Karlovcu, Pregradi
- **Osnivan Sveučilišni diplomski studij sestrinstva pri Medicinskom fakultetu, Sveučilišta u Zagrebu**
- Osnivan Sveučilišni diplomski studij sestrinstva pri Medicinskom fakultetu Osijeku (upisna druga generacija)
- MF Rijeka (primaljski studij stručni)

Umjesto zaključka:

„Putujući po svijetu i proučavajući zdravstvene prilike, ja sam se uvjerio da bez sestrinskog rada nema zdravstvenog napretka.

Zato vjerujem u lijepu budućnost naših sestara.“

(A.Štampar, 1933.)

Pozdrav iz Zagreba!

